

Sygn. akt: III APa 41/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

SSA Lucyna Guderska (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2013 r. w Łodzi

sprawy **D. O.**

przeciwko **Szkole Podstawowej nr (...) im. (...). (...) w S.**

o ochronę dóbr osobistych,

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Płocku

z dnia 17 października 2012 r., sygn. akt: VI P 8/12;

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zobowiązuje Szkołę Podstawową nr (...) im. (...). (...) w S. do złożenia – w terminie jednego miesiąca od uprawomocnienia się wyroku – do akt osobowych powódki oświadczenia, opatrzonego podpisem osoby upoważnionej do reprezentowania pozwanej Szkoły, następującej treści: „W uzasadnieniu decyzji o przyznaniu Pani D. O. dodatku motywacyjnego za okres od 1 marca 2009 r. do 31 sierpnia 2009 r. w wysokości 43 zł oraz o przyznaniu dodatku motywacyjnego za okres od 1 września 2009 r. do 28 lutego 2010 r. w wysokości 89 zł jako podstawę prawną niesłusznie wskazano przepis par. 11 pkt 1 i 4 uchwały Nr 252/ (...) Rady Miejskiej S. z dnia 22 kwietnia 2009 r. oraz zawarto nieprawdziwe stwierdzenie dotyczące nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 17 lutego 2009 r.”;

2. zasądza od Szkoły Podstawowej nr (...) im. (...). (...) w S. na rzecz D. O. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

Sygn. akt III APa 41/12

UZASADNIENIE

D. O. w ostatecznie sprecyzowanym powództwie skierowanym przeciwko Szkole Podstawowej nr (...) im. ks. (...) w S. o naruszenie dóbr osobistych wniosła o nakazanie pozwanej Szkole wyeliminowania z akt osobowych zapisów dotyczących określenia przyczyn przyznania dodatku motywacyjnego w pismach dotyczących tego świadczenia za

okres od 1 marca do 31 sierpnia 2009 r. i od 1 września 2009 r. do 28 lutego 2010 r. oraz złożenia do akt osobowych powódki oświadczenia następującej treści:

- Oświadczam, że w uzasadnieniu decyzji o przyznaniu pani D. O. dodatku motywacyjnego za okres od 1.03.2009r. do 31.08.2009r. w wysokości 43 zł oraz w decyzji o przyznaniu dodatku motywacyjnego za okres od 1.09.2009r. do 28.02.2010r. w wysokości 89 zł jako podstawę prawną niesłusznie wskazano przepis §11 pkt 1 i 4 uchwały Rady Miejskiej w S. nr (...) z dnia 22.04.2009r. oraz zawarto nieprawdziwe stwierdzenie dotyczące nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 17.02.2009r., gdyż pani D. O. we wskazanych okresach wywiązywała się z przydzielonych jej zadań, w tym dyżurów, nie pozostawiała uczniów bez opieki, zapewniała uczniom bezpieczeństwo w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, przestrzegała dyscypliny pracy, zasad bezpieczeństwa i higieny pracy parz przepisów przeciwpożarowych, a także usprawiedliwiła swoją nieobecność na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 17.02.2009 r.; albo:

- wykreśleniu z decyzji przyznających dodatek motywacyjny powódce w wysokości 43 zł z okres od 1.02.2009r. do 31.08.2009r. i z decyzji przyznającej dodatek motywacyjny powódce w wysokości 89 zł za okres od 1.09.2009r. do 28.02.2010r. zapisów dotyczących podstawy prawnej z §11 pkt 1 i 4 uchwały Rady Miejskiej w S. nr (...) z dnia 22.04.2009r. oraz zapisu o nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 17.02.2009r., albo;

- sprostowania decyzji przyznających dodatek motywacyjny powódce w wysokości 43 zł za okres od 1.02.2009r. do 31.08.2009r. i decyzji przyznającej dodatek motywacyjny w kwocie 89 zł za okres od 1.09.2009r. do 28.02.2010r. poprzez usunięcie zapisów dotyczących podstawy prawnej z §11 pkt 1 i 4 uchwały rady Miejskiej w S. nr (...) z dnia 22 04 2009 r. oraz zapisu o nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 17.02.2009r., z jednoczesnym nakazaniem pozwanej załączenia do akt osobowych powódki odpisu wyroku Sądu Rejonowego w Płocku z dnia 6 12 2011 r. wydanego w sprawie IV P 465/10 i wyroku Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 9 maja 2012 r. wydanego w sprawie IV P 43/12 wraz z uzasadnieniem i adnotacją, iż dotyczą one decyzji przyznającej dodatek motywacyjny powódce wysokości 43 zł za okres od 1 02 2009 r. do 31 08 2009 r. i decyzji przyznającej dodatek motywacyjny w wysokości 89 zł za okres od 1 09 2009 r. do 28 02 2010 r.

Pozwana Szkoła Podstawowa nr (...) im. ks. (...) w S. wniosła o oddalenie powództwa oraz obciążenie powódki kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Zaskarżonym wyrokiem z 17 października 2012r. Sąd Okręgowy w Płocku oddalił powództwo, zasądając od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że D. O. podjęła pracę w pozwanej Szkole 1 września 2001 r. na stanowisku nauczyciela historii i języka polskiego.

Od 16 lipca 2002r. powódka posiada stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego.

Od 1 września 2006r. do 31 października 2008r. powódka pełniła funkcję wicedyrektora pozwanej Szkoły. Od 1 listopada 2008r. stanowisko dyrektora pozwanej Szkoły objęła G. K..

Pismem nr SP3 - (...) dyrektor G. K. przyznała powódce w okresie od 1 marca do 31 sierpnia 2009 r. dodatek motywacyjny w wysokości 43 zł brutto miesięcznie. W uzasadnieniu wskazała, iż wysokość dodatku motywacyjnego przyznano na podstawie §10 pkt 1b, 2a, 2c, 3, 4a, 4b oraz §11 pkt 4 uchwały nr 252/ (...) Rady Miejskiej w S. z 22 kwietnia 2009 r. Dyrektor pozwanej Szkoły obniżyła powódce wysokość dodatku motywacyjnego na podstawie § 11 pkt 4 Regulaminu stanowiącego załącznik do uchwały nr 252/ (...) Rady Powiatu (...) z 22 kwietnia 2009 r. z powodu pozostawiania dzieci bez opieki.

Decyzję powyższą dyrektor K. oparła na podstawie podpisanego przez woźne R. W., A. B., M. J. i B. G. oświadczenia, którego treść sama przygotowała i opatrzyła datą 1 marca 2009r.

Innym nauczycielom, którzy podobnie jak powódka posiadają stopień nauczyciela dyplomowanego, dodatek motywacyjny na okres od 1 marca do 31 sierpnia 2009r. został przyznany w wysokości od 45 zł do 211 zł.

Pismem nr SP3 - (...) z 1 września 2009r. dyrektor pozwanej Szkoły przyznała powódce w okresie od 1 września 2009r. do 28 lutego 2010r. dodatek motywacyjny w wysokości 89 zł brutto miesięcznie. W uzasadnieniu wskazała, że wysokość dodatku motywacyjnego przyznano na podstawie §10 pkt 1b, 2a, 3, 4c oraz §11 pkt 1 (nieobecność nieusprawiedliwiona na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 17 lutego 2009r.) uchwały nr 252/ (...) Rady Miejskiej w S. z dnia 22 kwietnia 2009r.

W dniu 17 lutego 2009r. odbyło się posiedzenie Rady Pedagogicznej w pozwanej Szkole. Powódka nie wzięła w nim udziału z powodu wcześniej umówionej wizyty u dentysty w P.. Przed posiedzeniem powódka usprawiedliwiła swoją nieobecność u wicedyrektor B. W., ale dyrektor G. K. uznała nieobecność powódki za nieusprawiedliwioną. Do czasu wytoczenia przez powódkę niniejszego procesu nie było obowiązku pisemnego usprawiedliwiania przez nauczycieli nieobecności na posiedzeniu Rady Pedagogicznej, a wystarczyło ustne usprawiedliwienie.

Innym nauczycielom, którzy posiadają stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego, dodatek motywacyjny na okres od 1 września 2009r. do 28 lutego 2010r. został przyznany w wysokości od 77 do 283 zł.

Powódka wielokrotnie zwracała się do dyrektora pozwanej Szkoły o wyjaśnienie przyczyn i podstaw określenia przyznanego jej dodatku motywacyjnego we wskazanych kwotach. W odpowiedzi pracodawca poinformował o przyznaniu dodatku, powołując się na §10 pkt 1b, 2a, 3, 4c oraz § 11 pkt 1 i 4 uchwały nr 252/ (...) Rady Powiatu (...) z dnia 22 kwietnia 2009r. W piśmie z 11 sierpnia 2010 r. powódka zwróciła się do dyrektora pozwanej Szkoły o wskazanie konkretne, jakimi zachowaniami i w jakim czasie wyczerpała przepisy przywołane w pismach nr SP3 - (...) i nr SP3 - (...) przyznających dodatek. W odpowiedzi pracodawca wskazał, że wyjaśnienia związane z tą sprawą zostały przekazane we wcześniejszych pismach.

Pozwem z 17 września 2010r. D. O. wniosła o zasądzenie od Szkoły Podstawowej nr (...) im. ks. (...) w S. wyrównania dodatku motywacyjnego w kwocie 276 zł, zasądzenia odszkodowania w wysokości 1.974 zł, wyeliminowania z akt osobowych powódki określenia przyczyn przyznania dodatku motywacyjnego w wysokości wskazanej w piśmie dotyczącym tego świadczenia.

Wyrokiem z 6.12.2011r. Sąd Rejonowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Płocku umorzył postępowanie w zakresie roszczenia o wynagrodzenie wobec cofnięcia pozwu, zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.974 zł tytułem odszkodowania za naruszenie zasady równości w zatrudnieniu oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Sąd Okręgowy w Płocku wyrokiem z 9 maja 2012 r. w sprawie VI Pa 43/12 uchylił rozstrzygnięcie w części dotyczącej roszczenia o ochronę dóbr osobistych, znosząc postępowanie w tym zakresie i przekazując sprawę Sądowi Rejonowemu w Płocku do ponownego rozpoznania, odrzucił apelację pozwanej co do rozstrzygnięcia o umorzeniu postępowania i oddaleniu powództwa w pozostałej części, oddalając ją w pozostałym zakresie.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, postanowieniem z 6 czerwca 2012r. Sąd Rejonowy w Płocku na podstawie art. 200 w zw. z art. 17 pkt 1 k.p.c. przekazał sprawę o nakazanie usunięcia dokumentów (o ochronę dóbr osobistych) Sądowi Okręgowemu w Płocku.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że powództwo nie jest zasadne.

Przywołując treść art. 11¹ k.p. i art. 23 k.c. Sąd Okręgowy wskazał, że zawarte w tych przepisach wyliczenie dóbr osobistych ma jedynie przykładowy charakter, bowiem praktyka życia codziennego stale wykształca nowe kategorie dóbr osobistych, co znajduje uznanie w orzecznictwie. Dobrami osobistymi są wszelkie przynależne człowiekowi, jego osobie wartości niemajątkowe, związane z jego psychiczną i fizyczną integralnością oraz przejawami jego działalności, uznane powszechnie w społeczeństwie. Wartości te określające pozycję człowieka w społeczeństwie, stanowią przesłankę samorealizacji osoby ludzkiej. Sąd podniósł, że stosownie do treści art. 24 §1 k.c. ten, czyje dobro osobiste

zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Sąd przywołał również stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w sprawach dotyczących ochrony dóbr osobistych w stosunkach pracowniczych w wyroku z 16 listopada 2000r., I PKN 537/00 (OSNAPiUS 2002/11/269), 23 września 1997 r., I PKN 287/97 (OSNAPiUS 1998/14/419) i z 15 czerwca 2005 r., II PK 270/04, (OSNP 2006/9-10/144).

Odnosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy Sąd wskazał, że pracodawca powódki naruszył zasady równego traktowania w zatrudnieniu poprzez podanie w pismach o przyznaniu dodatku motywacyjnego okoliczności niezgodnych z prawdą.

Sąd podniósł, że warunki przyznawania dodatku motywacyjnego określa uchwała nr 252/ (...) Rady Powiatu (...) z 22 kwietnia 2009 r. w sprawie przyjęcia regulaminu określającego wysokość stawek oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez miasto S.. Zgodnie z § 9 tego Regulaminu dodatek motywacyjny dla nauczyciela przyznaje dyrektor szkoły, ustalając jego wysokość i okres na jaki został przyznany. Dodatek ten wypłaca się z góry, w terminie wypłaty wynagrodzenia, biorąc pod uwagę, przy ustalaniu jego wysokości, pracę nauczyciela w semestrze bezpośrednio poprzedzającym przyznanie dodatku.

Pozwana Szkoła zarzuciła powódce naruszenie §11 pkt 1 regulaminu, tj. nieprzestrzeganie dyscypliny pracy, zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych, z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 17 lutego 2009r. oraz §11 pkt 4 regulaminu - pozostawianie uczniów bez opieki w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, które to zarzuty nie znalazły potwierdzenia w materiale dowodowym. Sąd I instancji podkreślił, że powódka uzyskała ochronę prawną swoich roszczeń na drodze procesu o równe traktowanie w zatrudnieniu, w wyniku którego Sąd – potwierdzając zasadność jej roszczeń - zasądził na jej rzecz odszkodowanie.

Zdaniem Sądu Okręgowego, nie znajduje uzasadnienia dani powódki o naruszenie jej dóbr osobistych w postaci jej dobrego imienia z pozycji nauczyciela, wychowawcy matki, które - jej zdaniem - zostało naruszone przy przyznawaniu dodatku motywacyjnego. Sąd zaznaczył, że naruszenie dobra osobistego rozpatrywać należy tylko w granicach przeciwnych ocen społecznych, a nie indywidualnego odczucia osoby domagającej się ochrony. Chodzi więc o to, aby ocena naruszenia dobra osobistego odnosiła się do zobiektywizowanych ocen, a nie subiektywnego odczucia osoby pokrzywdzonej. Ponadto wskazał, że ochrona prawna przewidziana w przepisach art. 23 i 24 § 1 zd. 1 k.c. nie przysuguje, jeżeli działanie osoby, przeciwko której skierowane są roszczenia, nie jest bezprawne. Nie można uznać za bezprawne działania dokonane w ramach porządku prawnego. Zdaniem tego Sądu, działanie dyrektora pozwanej Szkoły nie było bezprawne, bowiem znajdowało podstawę prawną w przepisach regulaminu określonego w uchwale Rady Miasta (...). Natomiast fakt, że okoliczności obniżenia dodatku motywacyjnego okazały się niezasadne, nie prowadzi do wniosku, że działanie pozwanej było bezprawne. Niezasadne a bezprawne to dwa różne pojęcia zachowania ewentualnego sprawcy naruszenia, rzutujące na ocenę dani ochrony przewidzianej w art. 24 § 1 k.c. Sąd podzielił przy tym pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z 8 października 2009r., II PK 111/09 (OSNP 2011/9-10/126), zgodnie z którym nie ma podstaw do uznania danego aktu dyskryminacji z naruszeniem godności pracownika. W przypadku aktów pracodawcy o charakterze ogólnym, stanowiących dyskryminowanie pośrednie (art. 183a § 4 k.p.), dla przyjęcia naruszenia dobra osobistego w postaci godności pracownika niezbędnym jest zastosowanie dyskryminującego przepisu w stosunku do niego.

Zdaniem Sadu Okręgowego, działanie pozwanego znajdowało umocowanie w przepisach prawa i nie naruszało dobrego imienia powódki, bowiem nie wykraczało poza sferę ocen, do których pracodawca był uprawniony na podstawie regulaminu Rady Miasta nr (...). W pismach o przyznaniu dodatku motywacyjnego nie znalazły się bowiem określenia, zwroty, opinie, które naruszały jej dobre imię i podważałyby zaufanie do niej jako nauczyciela. Sąd ten uznał, że pisma sformułowane przez pozwaną Szkołę nie godziły swoją treścią w dobra osobiste powódki, a D. O. uzyskała ochronę prawną swoich roszczeń w procesie o naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu i dlatego powództwo oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożyła powódka, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego wyroku, polegający na przyjęciu, iż działanie pozwanej nie było bezprawne.

Wskazując na powyższe apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa lub uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca podniosła, że przez zamieszczenie w aktach osobowych decyzji dotyczących przyznania dodatku motywacyjnego zawierających nieprawidłową podstawę prawną doszło do pomówienia jej o to, że jest osobą nieobowiązkową i naruszającą dyscyplinę pracy. Z racji zaś tego, że zarzuty te były nieprawdziwe, są one dla powódki krzywdzące i dyskredytujące ją jako dobrego pracownika Szkoły. Zdaniem skarżącej, zachowanie strony pozwanej wobec powódki było bezprawne, gdyż nosiło cechy pomówienia jej o rzeczy, których powódka nie zrobiła.

Strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz obciążenie powódki kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa adwokackiego za drugą instancję według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, treść informacji zawartych w uzasadnieniu decyzji dyrektora pozwanej Szkoły dotyczących przyznania powódce dodatku motywacyjnego za okresy od 1 marca do 31 sierpnia 2009r. i od 1 września 2009r. do 28 lutego 2010r. naruszyły dobra osobiste powódki: cześć i dobre imię. Każde dobro osobiste skupia w sobie dwa elementy – chronioną wartość (np. dobre imię, cześć, wizerunek) oraz prawo żądania od innych jej poszanowania. W szerokim ujęciu cześć człowieka przejawia się w dwóch aspektach: zewnętrznym, które obejmuje opinię, jaką o człowieku mają inne osoby (dobre imię) i wewnętrznym – godność, która konkretyzuje się w poczuciu własnej wartości i oczekiwaniu szacunku ze strony innych ludzi. Wystarczające dla stwierdzenia naruszenia dobra osobistego może być ustalenie, że określona wypowiedź mogła potencjalnie wywołać negatywną ocenę osoby domagającej się ochrony swoich dóbr.

Wskazane w zakwestionowanych przez powódkę pismach przepisy (§ 11 pkt 1 i 4 Regulaminu określającego wysokość stawek oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatków (...), stanowiącego załącznik do Uchwały nr 252/ (...) Rady Miasta S.) stanowią bowiem o nie wywiązywaniu się z przydzielonych w planie pracy zadań, pozostawianiu uczniów bez opieki w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, nie zapewnieniu uczniom bezpieczeństwa, nieprzestrzeganiu dyscypliny pracy. Są to zatem informacje przypisujące powódce niewłaściwe i niezgodne z obowiązującymi nauczyciela zachowania i czyny nie licujące z zawodem nauczyciela. Podważają one także, niezbędne do pełnienia funkcji nauczyciela, zaufanie i wiarygodność zawodową powódki. Podobnie negatywny wydzźwięk ma zawarte w piśmie z 1 września 2009r. stwierdzenie o nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu rady pedagogicznej, tym bardziej, że – stosownie do § 9 pkt 4 Regulaminu - uzasadnienie informacji dyrektora o wysokości przyznanego dodatku powinno mieć wyłącznie formę powołania się na odpowiednie punkty tego regulaminu. Niewątpliwie

więc sformułowane przez stronę pozwaną w powołanych wyżej pismach przyczyny przyznania powódce dodatku motywacyjnego mogą wywołać u przeciętnego, rozsądnie zachowującego się człowieka negatywne oceny powódki, jako nauczyciela.

Poza sporem jest przy tym, że przypisywane powódce w w/w pismach naruszenia obowiązków pracowniczych nie miały miejsca, co potwierdza m.in. treść prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Płocku z 6.12.2011r. Skoro zatem zawarte w nich zarzuty nie znajdowały oparcia w faktach, to istnieją podstawy do przypisania autorowi tych pism intencji naruszenia dóbr osobistych powódki. Działanie strony pozwanej może narażać powódkę na utratę szacunku innych osób. Podkreślić przy tym należy, że tego rodzaju działaniom, jak i odmowie uwzględnienia prośby powódki o zamieszczenie w jej aktach osobowych informacji o uwzględnieniu przez Sąd Rejonowy jej powództwa o naruszenie równych zasad w zatrudnieniu i przyznaniu odszkodowania, można przypisać intencję szykanowania powódki, która jest nauczycielem mianowanym z wieloletnim stażem i pełniła w pozwanej Szkole funkcję wicedyrektora. Jak trafnie podnosi skarżąca, gdyby istotnie zamiarem dyrektora Szkoły była chęć „zdyscyplinowania” powódki, to mógł on skorzystać z możliwości nałożenia na nią kary porządkowej, której zasadność mogłaby zostać zweryfikowana przez sąd, a po roku nienagannej pracy informacja o ukaraniu została by usunięta z akt osobowych. Natomiast poprzez zamieszczenie nieprawdziwych zarzutów dotyczących pracy powódki w pismach o przyznaniu dodatku motywacyjnego, uniemożliwiono jej zakwestionowanie tych zarzutów i skutkuje pozostawieniem w aktach osobowych pism zawierających informacje stawiające powódkę w niekorzystnym świetle.

Z treści art. 24 § 1 k.c. wynika, że ochrona dóbr osobistych przysługuje jedynie przed działaniem bezprawnym, a więc działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę lub świadomość sprawcy.

Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska Sądu Okręgowego, że działanie pozwanej Szkoły nie było bezprawne. Podanie nieprawdziwych informacji nie może być uznane za działanie w mające umocowanie w przepisach prawa, albowiem wyłączenie bezprawności postępowania dotyczy tylko przypadku podania informacji prawdziwych. Sama okoliczność, że Regulamin określający wysokość stawek oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatków (...) nakładał na dyrektora Szkoły obowiązek wskazania podstawy prawnej przyznania dodatku motywacyjnego w określonej wysokości, nie pozbawia działań podjętych wobec powódki znamion bezprawności. Realizacja uprawnień dyrektora pozwanej Szkoły nie jest nieograniczona, musi odbywać się z poszanowaniem nie tylko prawa, ale również godności, czci i dobrego imienia pracownika. Bez wątplenia dyrektor pozwanej Szkoły miał odpowiednie instrumenty pozwalające na weryfikację informacji co do przyczyn nieobecności powódki na posiedzeniu rady pedagogicznej w dniu 17 lutego 2009r., jak również informacji uzyskanych od woźnych. Nie korzystając z nich, pracodawca nie dopełnił staranności ani rzetelności w sprawdzeniu i wykorzystaniu informacji, na których oparł zarzuty wobec powódki, przytoczone w pismach dotyczących przyznania dodatku motywacyjnego jako konkretne przepisy Regulaminu.

Podnieść również należy, że dla oceny, czy mamy do czynienia z bezprawnym naruszeniem dobra osobistego istotne jest rozróżnienie, czy kwestionowane wypowiedzi są twierdzeniami o faktach, czy też są to oceny, opinie, sądy. Jeżeli twierdzenia o faktach dotyczą osoby, istotne staje się, czy fakty te są prawdziwe. Powoływanie się przez poszkodowanego na nieprawdziwość zarzutu jest, w zasadzie, okolicznością sprzeciwiającą się wyłączeniu bezprawności (pomimo działania zgodnego formalnie z przepisami) – tak Sąd Najwyższy w wyroku z 24 sierpnia 2011r., IV CSK 587/10, LEX nr 1129156.

Obiektywna ocena informacji o podstawie, a tym samym o przyczynach przyznania powódce dodatku motywacyjnego w określonej wysokości, w zakwestionowanych przez skarżącą pismach dotyczących przyznania tego dodatku, prowadzi do wniosku, że pozwana Szkoła naruszyła dobra osobiste powódki w postaci jej dobrego imienia. Stwierdzenie bowiem, że powódka nie wywiązywała się z przydzielonych pracy zadań, pozostawiała uczniów bez opieki, nie zapewniła uczniom bezpieczeństwa, nie przestrzegала dyscypliny pracy stanowi przypisanie jej działań niezgodnych z obowiązującymi nauczyciela zasadami i niewątpliwie dyskredytuje ją jako dobrego pracownika oświaty.

W konsekwencji należy uznać, że wypowiedzi pozwanego pracodawcy zawarte w pismach z 2009r. o przyznaniu dodatku motywacyjnego naruszyły dobra osobiste powódki i dają podstawy do zastosowania przewidzianych przez prawo środków w celu usunięcia skutków tego naruszenia.

Skoro do naruszenia dób osobistych powódki doszło na skutek informacji podanych w pismach załączonych do akt osobowych powódki – za środek odpowiedni do usunięcia skutków tego naruszenia Sąd Apelacyjny uznał załączenie do tychże akt osobowych stosownego oświadczenia. Zdaniem Sądu, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, wystarczające jest złożenie przez osobę uprawnioną do reprezentacji pozwanej Szkoły oświadczenia, że podana w decyzjach o przyznaniu dodatku motywacyjnego za okresy 1 marzec – 31 sierpień 2009r. i 1 wrzesień 2009r. 28 lutego 2010r. podstawa prawna w postaci § 11 pkt 1 i 4 uchwały nr 252/ (...) Rady Miejskiej S. z 22.04.2009r. jest niesłuszna, a zawarte stwierdzenie o nieusprawiedliwionej na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 17 lutego 2009r. – nieprawdziwe. Taki sposób usunięcia skutków naruszenia jest – zdaniem Sądu Apelacyjnego - adekwatny do rodzaju, intensywności i zasięgu dokonanego naruszenia.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok i orzekł, jak w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł stosownie do treści art. 98 i 108 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 3 i § 13 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).